

Inbreng commissiedebat

Prijsplafond energie en Tegemoetkoming Energiekosten (TEK) 10 november 2022

Nederland bereidt zich voor op een gure winter. Hoge energieprijzen en stijgende inflatie maken het leven voor huishoudens steeds duurder. Ook het bedrijfsleven wordt geconfronteerd met excessieve kostenstijgingen. Kosten die zij op de wereldmarkt niet kunnen doorberekenen. Nog voordat de winter is ingetreden blijkt dat een derde van de glastuinbouwondernemers daardoor in liquiditeitsproblemen verkeert. De eerste telers hebben inmiddels hun kasdeuren al gesloten. Alle primaire producenten die groente, fruit, bloemen en planten kweken, producten die in naderende donkere winterdagen zorgen voor een gezondere en gelukkigere samenleving.

De consument zal voor het schap geconfronteerd worden met duurdere producten die niet van Hollandse bodem komen. Glastuinbouw Nederland, Royal FloraHolland, GroentenFruit Huis, de Vereniging van Groothandelaren in Bloemkwekerijproducten (VGB) en Plantum maken zich als Nederlandse tuinbouwketen daarom zorgen over de sociaaleconomische gevolgen en duurzaamheidsimpact van deze energiecrisis voor heel Nederland. Passende steun op korte termijn is nodig om als internationaal tuinbouwcluster de energietransitie op de middellange termijn te kunnen maken. Gezien de spilfunctie van de tuinbouw in de nationale energietransitie is steun voor deze keten op korte termijn noodzakelijk. De magere Tegemoetkoming Energiekosten (TEK) is echter een druppel op een gloeiende plaat. Niet alleen trekt het kabinet daarmee de stekker uit de energietransitie, maar ook leidt dit tot minder lokaal, Nederlands aanbod aan betaalbare groente, fruit, bloemen en planten.

Minder betaalbare producten van Hollandse bodem

De Nederlandse tuinbouw dreigt zijn internationale koplopperspositie door deze energiecrisis te verliezen. Inmiddels heeft driekwart van de telers hun teelt moeten vertragen of uitstellen om uit de schulden te blijven. Voor 8 procent van de glastuinders valt dit jaar sowieso het doek. Zolang de elektriciteitsprijs gekoppeld blijft aan de gasprijs, geldt dit ook voor groene telers zonder gasaansluiting. In de potplantensector ligt het percentage ondernemers dat hun bedrijf gedwongen moet stoppen zelfs hoger, namelijk op 12 procent. Dit heeft grote effecten op de volledige tuinbouwketen, want door de kleine marges kunnen de kostenstijgingen nauwelijks meer door de keten worden opgevangen. Dat bedreigt de totale economische positie van de Nederlandse tuinbouw. En daarmee uiteindelijk op de consument. Zonder passende steun zal productaanbod in de Nederlandse schappen verscalen, met hogere rekeningen aan de kassa.

De huidige TEK kan deze neerwaartse trend niet keren. In de TEK is de steun voor een teler maximaal 62.000 euro per jaar. Een druppel op de gloeiende plaat. Een druppel die ons internationale tuinbouwcluster noch de energietransitie overeind zal houden.

- ➔ Onder de TEK is de steun voor telers maximaal 62.000 euro per jaar. De tuinbouwketen roept de minister op om de steun voor kritieke primaire producenten in Nederland gelijk te schakelen met regulier mkb, zoals toegestaan onder Art. 66 van het [EU Temporary Crisis Framework](#) (TCF). Andere EU-lidstaten, waaronder in Duitsland, maken wel optimaal gebruik van de steunmogelijkheden die Europa biedt onder Art. 66 TCF. Dit leidt tot een oneerlijk speelveld omdat de kostprijzen voor Nederlandse telers fors hoger zijn dan die voor hun Europese concurrent.

Meer informatie:

Jesse Schevel (0653157573 / jschevel@glastuinbouwnederland.nl)

- De hoge toegangsdrempel en drempelprijzen in de TEK belemmeren effectief gebruik van de regeling om de energielasten draagbaar te maken. Het tuinbouwcluster stelt daarom voor de toegangsdrempel te verlagen naar 6,25 procent en de drempelprijzen voor stroom en gas te verlagen naar respectievelijk € 1,00 per m³ en € 0,25 per kWh. Tevens roept zij op de TEK zo spoedig mogelijk open te stellen om bedrijven snel zekerheid te geven voor investeringen in de energietransitie en betaalbare tuinbouwproducten.

Ondanks dat de Nederlandse glastuinbouw door Europa als energie-intensief mkb wordt erkend, mag zij in Nederland niet dezelfde steun ontvangen als ander energie-intensief mkb, zoals bakkers. Dit geldt ook voor andere energie-intensieve landbouwsectoren zoals fruit-telers, melkvee-, pluimvee- en varkenshouders. Om onze bijdrage aan de energietransitie, gezonde voeding en een groene leefomgeving op de middellange termijn te realiseren, is erkenning van ons energie-intensieve karakter noodzakelijk om op korte termijn te overleven.

- De Nederlandse tuinbouw is een energie-intensief cluster, zoals gedefinieerd in Art. 67 TCF. Momenteel kunnen de schakels in de Nederlandse tuinbouwketen echter geen aanspraak maken op de steunmaatregelen die de Europese Commissie voor energie-intensieve bedrijven in Art. 67 in heel Europa biedt. Andere lidstaten bieden deze mogelijkheid wel. De Nederlandse tuinbouwketen benadrukt dat effectief toepassen van de Europese steunmogelijkheden voor (energie-intensieve) bedrijven onder Art. 66 en 67 TCF noodzakelijk is om wereldwijd concurrentieverlies van het Nederlandse tuinbouwcluster te voorkomen.
- Duurzame glastuinbouwbedrijven, die geen aardgas gebruiken, zoals in Terneuzen, kunnen niet voldoen aan de TEK-criteria met betrekking tot minimale gasverbruik. Hogere productiekosten kunnen zij dus niet compenseren via de TEK. Het tuinbouwcluster in Terneuzen heeft echter wel grote onzekerheid over hun bestaanszekerheid. Hun restwarmte- en CO₂-leverancier, Yara, schakelt zijn productie af vanwege de hoge energiekosten, waardoor zij geen duurzame warmtetoevoer meer hebben. Omdat ze niet over enige toegang tot andere energiebronnen beschikken staat de toekomst van dit duurzame cluster op het spel. Het tuinbouwcluster verzoekt de minister te kijken naar passende steun voor dit vooroplopende, duurzame cluster dat al klimaatneutraal wil én kan produceren.